

BirdLife Suomi ry BirdLife Finland rf
Annankatu 29 A 16, 00100 HELSINKI
Puh. (09) 4135 3300, fax (09) 4135 3322
Sähköposti: toimisto@birdlife.fi
www.birdlife.fi

Vastaanottaja:
Pohjois-Savon liitto
kirjaamo@pohjois-savo.fi

26.2.2026

Lähettäjä:
BirdLife Suomi ry

Asia: Muistutus Pohjois-Savon maakuntakaavan 2040 3. vaiheen kaavaehdotuksesta

BirdLife Suomi ry lausuu kaavaehdotuksesta mielipiteenään seuraavaa.

Suuret, teollisen mittakaavan aurinkovoimalat ovat kiistatta maakuntakaavoilla ohjattavaa maankäyttöä. Ne ovat jopa useiden neliökilometrien suuruisia olemassa olevaa maankäyttöä muuttavia hankkeita, joiden sijoittumiseen vaikuttavat nykyisten ja tulevien voimajohtoverkkojen ja niiden liityntäpisteiden sijainti, ja joiden toteutukseen liittyy muun muassa oman voimajohtoyhteyden rakentaminen. Teollisen mittaluokan aurinkovoimaloiden sijaintipaikat tulee mielestämme osoittaa tuulivoima-alueiden tapaan maakuntakaavakartalla. Kaavatyön yhteydessä toteutettu aurinkovoimaselvitys (Pohjois-Savon aurinkovoimapotentiaalin selvitys, FCG Oy 2023) tarjoaa tähän hyvät lähtökohdat.

Liian vähäisen kaavallisen ohjauksen vuoksi aurinkovoimahankkeita pyritään ajamaan “ohituskaistaa” myöten läpi suunnittelutarveratkaisuina, jolloin hankkeiden luontoselvitykset jäävät usein pintapuolisiksi, eikä hankekokonaisuuksien vaikutuksia kyetä riittävällä tavalla arvioimaan ja alueidenkäyttölain mukaisia maankäytön tavoitteita yhteensovittamaan. Suurten aurinkovoimahankkeiden ohjaaminen kaavoituksella selkeyttää ja yhdenmukaistaa tilannetta, ja edistää ilmastonmuutoksen hillinnän ja luonnon monimuotoisuuden turvaamisen ohella myös yhdenvertaisuutta ja kansalaisten mahdollisuutta vaikuttaa omaan ympäristöönsä.

Aurinkovoimaa koskeva yleinen suunnittelumääräys on mielestämme verraten onnistuneesti muotoiltu. Erityisen hyvin on käsitelty aurinkovoiman ilmastovaikutukset.

Suunnittelumääräystä on kuitenkin syytä tarkentaa siten, että suunnittelumääräys rajaa yksiselitteisesti pois kohteet, joista on osoitettu erityisiä luonnon monimuotoisuusarvoja. Esimerkiksi maakunnallisesti tärkeille lintualueille (MAALI-alueet) tai muille luonnon monimuotoisuudelle tärkeille alueille ei voi rakentaa teollisen mittakaavan voimaloita. Uusiutuvan energian hankkeilla ei saa voimistaa luontokatoa.

Pidämme tärkeänä myös, että aurinkovoimahankkeet sijoittuvat sellaisille alueille ja toteutetaan siten, että ne tuottavat merkittäviä ilmastohyötyjä verrattuna kyseisen alueen nykyiseen tai muuhun potentiaaliseen maankäyttöön ja ovat hiilinegatiivisia.

Aurinkovoimaa suunnitellaan liiton linjauksen mukaisesti ensisijaisesti käytöstä poistuville turvetuotantoalueille. Aurinkovoima-alueiden valinnassa on tärkeää tunnistaa, että osa entisistä turvetuotantoalueista on turpeen noston päättymisen jälkeen kehittynyt tärkeiksi uhanalaisten lintulajien pesimäalueiksi ja muutonaikaisiksi ruokailualueiksi. Entisiltä turvetuotantoalueilta on Pohjois-Savosta pesimäaikaista havaintoja esimerkiksi äärimmäisen uhanalaisesta, erityisesti suojeltavasta lajista, heinäkurpasta. Alkuperäiseltä elinympäristöltään tuhoutunut alue on voinut kehittyä luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaaksi ja siten aurinkosähkön tuotantoon soveltumattomaksi.

Entisillä turvetuotantoalueilla on monin paikoin merkittävää potentiaalia ennallistamiskohteina. Usein on sekä ilmastonmuutoksen hidastamisen että luontokadon pysäyttämisen kannalta järkevämpää ennallistaa turvetuotantoalue kosteikoksi kuin rakentaa aurinkovoimaa. Suunnittelumääräystä on myös tältä osin hyvä tarkentaa.

Pyydämme Pohjois-Savon liittoa huomioimaan edellä esittämämme kaavan jatkovalmistelussa

BirdLife Suomen puolesta

Aki Arkiomaa
toiminnanjohtaja